

2022.

BENGALI LETTER WRITING, DRAFTING OF REPORTS, PRÉCIS WRITING,
COMPOSITION AND TRANSLATION

PAPER-I

Time Allowed — 3 Hours

Full Marks — 200

If the questions attempted are in excess of the prescribed number, only the questions attempted first up to the prescribed number shall be valued and the remaining ones ignored.

The figures in the margin indicate marks for each question.

Do not write your name, address etc. anywhere inside the answer book.

Write X, Y, Z if necessary.

- ১। নিম্নলিখিত যে কোনো একটি বিষয় সম্পর্কে আপনার মতামত কোনো বাংলা দৈনিক পত্রের সম্পাদকের কাছে পত্রাকারে প্রেরণ করুন : (নাম-ঠিকানার পরিবর্তে X, Y, Z লিখুন। শব্দসংখ্যা — ১৫০।) ৪০

(ক) প্লাস্টিক বর্জনের প্রয়োজনীয়তা

(খ) জনজীবনে ফেসবুকের প্রভাব

- ২। নিম্নলিখিত বিষয়টি অবলম্বন করে একটি সম্পাদকীয় প্রতিবেদন রচনা করুন : (শব্দসংখ্যা — ২০০) ৪০
'মেয়েদের স্বনির্ভর হওয়ার আগে বিবাহ দেওয়া অনুচিত।'

- ৩। নিম্নলিখিত অংশের সারমর্ম লিখুন。(এর জন্য প্রদত্ত বিশেষ Précis sheet ব্যবহার করুন) : ৪০

কুরুক্ষেত্র মহাযুদ্ধের পর ভারতবর্ষ যেন এক মহাশ্মশানে পরিণত হইয়াছে। গৃহে গৃহে ত্রন্দনের রোল। কাহারো পুত্র, কাহারো পিতা, কাহারো বা পতি চিরতরে ইহলোক হইতে বিদায় গ্রহণ করিয়াছে — যাইবার সময় একটি বিদায়ের বাণী, একটু সান্ত্বনার কথাও বলিবার অবসর পায় নাই। যে-সকল প্রাসাদ আনন্দ-কোলাহলে মুখরিত ছিল, আজ সেখানে কে যেন বিষাদের কালিমা লেপিয়া দিয়াছে।

- ৪। অনুচ্ছেদটি পাঠ করে নিম্নলিখিত প্রশ্নগুলির উত্তর দিন : ১০×৪=৪০

ধর্মের মাহাত্ম্য ও মূল কথা সম্যক উপলব্ধি করতে না পেরে, মানুষ যখন ধর্মের আচার-আচরণগত মোহে অন্ধ হয়ে পড়ে, তখন সে অন্যকে নিধন এবং নিজের আত্মহননে উদ্যত হয়। মানুষ যখন ধর্মের মহিমা অনেক সময় সম্যক উপলব্ধি করতে পারে না, কতকগুলি আচরণসর্বস্ব সংস্কার ও প্রথাকে ধর্ম বলে ভ্রম করে এবং সংস্কারের মোহে অন্ধ হয়ে যায়। সংকীর্ণ ভেদবুদ্ধির শিকার হয়ে নিজেদের ভেতর এক দুর্লভ্য বিভেদের প্রাচীর সৃষ্টি করে একে অপরকে ঐ ধর্মের দোহাই দিয়েই আক্রমণ করে, হত্যা করে এবং চরম অমানবিক হিংস্র পাশবিকতার পরিচয় দেয়। বিশ্ববিধাতার আশীর্বাদপুষ্ট মানুষ বিধাতার মহিমা ভুলে গিয়ে জাতি, ধর্ম, বর্ণ, সম্প্রদায় প্রভৃতি ক্ষুদ্র সীমায় নিজেকে আবদ্ধ করে এবং ভুল ধারণার বশবর্তী হয়ে নির্মম নিষ্ঠুর মানসিকতার পরিচয় দেয়। প্রকৃত ধর্মচেতনা মানুষকে উদার, মহৎ ও সহনশীল করে তোলে, উচ্চ-নীচ, ধনী-দরিদ্র, শিক্ষিত-অশিক্ষিত সব কিছু ভেদাভেদ তার উদার মানসিকতার কাছে লুপ্ত হয়ে যায়। বিশ্বমানবতার মহান আদর্শ, ক্ষমাসুন্দর দৃষ্টিভঙ্গি ও শুভবুদ্ধির সাধনাই তার কাছে আচরণীয় ও পালনীয় ধর্মরূপে প্রতীয়মান হয়।

(ক) ধর্মের দোহাই দিয়ে মানুষ কীভাবে বিধাতার মহিমা ভুলে যায়?

(খ) ধর্মের নামে মানুষ মোহাবিষ্ট হয় কেমন করে?

(গ) মানুষ কখন এবং কীভাবে নিজেদের মধ্যে বিভেদের প্রাচীর সৃষ্টি করে?

(ঘ) প্রকৃত ধর্মচেতনা বলতে কী বোঝায়?

५। निम्नलिखित अंशों की वस्तुनिष्ठता पर प्रश्न : 80

It is very interesting to study the coming of the Aryans to India. You can find out a lot about them from our Sanskrit books. Some of these like the Vedas, must have been written about the time. The oldest Veda is the Rig Veda and you can form some idea from it of the past of India which the Aryans occupied then.

HINDI LETTER WRITING, DRAFTING OF REPORTS, PRÉCIS WRITING, COMPOSITION AND TRANSLATION

1. किसी एक विषय पर किसी समाचार पत्र के संपादक को पत्र लिखिए : (अधिकतम 150 शब्दों में। नाम और पता के स्थान पर XYZ लिखें)
[Write a letter in about 150 words (*any one*)(Write XYZ for Name and Address)] : 40
(क) शिक्षा में मातृभाषा का महत्व
(ख) पर्यावरण संरक्षण
(ग) 'चंद्रयान-3' का उद्देश्य
2. निम्नलिखित विषय पर 200 शब्दों में एक संपादकीय प्रतिवेदन लिखिए (Write a report within 200 words): 40
स्वस्थ नगर योजना और गैर कानूनी निर्माण
3. निम्नलिखित गद्यांश का सारांश लिखिए (Write a précis of the following passage in Hindi)(use special Précis sheet provided for the purpose): 40

आज विश्व अनेक प्रकार की समस्याओं से घिरा है। पिछले कुछ दशकों से जिस समस्या ने विश्व को सर्वाधिक प्रभावित किया है, भयभीत किया है, वह है आतंकवाद। आज विश्व के प्रमुख देश - अमेरिका, ब्रिटेन, रूस, भारत इत्यादि इसकी चपेट में हैं। इन देशों में समाचार पत्र आतंकवाद की घटनाओं से भरे रहते हैं। रेलगाड़ी में विस्फोट, आतंकवादियों द्वारा लोगों की हत्या, सीमा पार से आतंकवादियों की घुसपैठ, आतंकवादियों और सेना की झड़प, आतंकवादियों द्वारा राष्ट्रीय प्रतिष्ठानों पर हमलों की धमकी आदि की सुर्खियों से समाचार पत्र रंगे दिखाई पड़ते हैं। आतंकवाद आज विश्व की सबसे बड़ी समस्या बन चुका है। प्रौद्योगिकी और संचार माध्यमों की प्रगति के साथ-साथ जैसे-जैसे दुनिया सिकुड़ती जा रही है, आतंकवादियों, हथियारों और धन का राष्ट्रीय सीमाओं के आर-पार जाना भी सरल होता जा रहा है। आतंकवादी निरीह लोगों की हत्या करके, सार्वजनिक स्थलों पर बम विस्फोट करके, सरकारी संपत्ति को हानि पहुँचाकर, तोड़-फोड़ की घटनाओं को अंजाम देकर समाज में आतंक फैलाने का प्रयास करते हैं।

4. प्रस्तुत गद्यांश के आधार पर दिए गये प्रश्नों के उत्तर दीजिए :

10×4=40

जरूरत है प्रदूषण रहित टेक्नालाजी की। विज्ञान और टेक्नालाजी तो आज के युग के अभिन्न अंग हैं जिनसे अलग हो पाना कोरी कल्पना की बात है। उद्योगों का विकल्प भला क्या होगा? हाँ, हम उद्योगों में ऐसी टेक्नालाजी विकसित करें जो प्रदूषण-रहित हो, अर्थात् औद्योगिक कचरे का विनाश ऐसे ढंग से हो कि वह वायु अथवा जल को प्रदूषित न कर सके।

वन हमारे रक्षक हैं। इनमें भू-क्षरण तथा भू-स्खलन और बाढ़ें रुकती हैं। ये शोर-प्रदूषण भी कम करते हैं। फैक्टरियों या प्रयोगशालाओं के आसपास वृक्ष रोपे जाने चाहिए ताकि शोर की मात्रा कुछ तो कम हो। इस प्रकार वन-रोपण को सामाजिक वानिकी का महत्वपूर्ण अंग मानना चाहिए और राष्ट्रीय विकास कार्यक्रम के रूप में अपनाया जाना चाहिए।

- (क) उपर्युक्त गद्यांश के लिए उपयुक्त शीर्षक लिखिए।
- (ख) प्रदूषण रहित टेक्नालाजी क्यों आवश्यक है?
- (ग) 'वन हमारे रक्षक हैं।' - इस वाक्य का आशय स्पष्ट कीजिए।
- (घ) उपर्युक्त गद्यांश का सारांश अपने शब्दों में लिखिए।

5. हिंदी में अनुवाद कीजिए (Translate into Hindi) :

40

It is very interesting to study the coming of the Aryans to India. You can find out a lot about them from our Sanskrit books. Some of these like the Vedas, must have been written about the time. The oldest Veda is the Rig Veda and you can form some idea from it of the past of India which the Aryans occupied then.

URDU LETTER WRITING, DRAFTING OF REPORTS, PRÉCIS WRITING,
COMPOSITION AND TRANSLATION

1. Write a letter from the following topics to the editor of an Urdu newspaper within 150 words.
Write X, Y, Z instade of your name : 40

(الف) میڈیا کے بدلتے رجحانات

(ب) عام شاہراہوں میں روشنیوں کے مسائل

(ج) علاقے میں پینے کے پانی کی قلت

2. Draft a report on the following topics within 200 words. 40

تعلیم ہی خواتین کے مستقبل کو تابناک بنا سکتی ہے

3. Write a Précis of the following passage in Urdu (Use special précis sheet provide for this purpose): 40

دلی کالج کے نام سے جس ادارے نے آگے چل کر ہندوستانی معاشرے میں ایک انفرادی اور امتیازی مقام حاصل کیا اس کی ابتدائی صورت غازی الدین خاں کے مدرسہ کی تھی۔ اس مدرسہ میں دینیات، عربی اور فارسی کی تعلیم کا انتظام تھا۔ یہ وہ زمانہ تھا جب کہ انگریز جو تاجر کی حیثیت سے ہندوستان آئے تھے۔ اب حکومت کے معاملات اور عوام کے سیاہ و سفید میں بھی دخل ہو چکے تھے انہیں ہندوستانیوں پر اپنی گرفت اور مضبوط کرنے کی فکر تھی اور وہ یہاں عیسائیت کی تبلیغ بھی چاہتے تھے لیکن ایسٹ انڈیا کمپنی کے نظمانے نہایت محتاط رویہ اختیار کر رکھا تھا بلکہ ایک طرح کمپنی کے نظمانے اس بارے میں اختلاف رائے بھی پایا جاتا تھا۔ چنانچہ 1793 میں ولیم ولبرفوس کی یہ تجویز مسٹر دکر دی گئی کہ ہندوستان کو ایسے افراد روانہ کیے جائیں جو مدرس اور مشنریوں کے فرائض انجام دے سکیں۔ بعد ازاں قحط بنگال کے زمانے میں چارلس گرانٹ نے ہندوستان میں نظام حکومت انگریزی میں چلانے کے علاوہ یہاں کے مدراس میں انگریزی ذریعہ تعلیم کی تجویز پیش کی جس کو ایسی قبولیت حاصل نہ ہو سکی۔ البتہ 1797 میں اس بات کی اجازت دی گئی کہ عیسائی مبلغین ہندوستان جا کر تبلیغ کا کام انجام دے سکتے ہیں۔ انگریزی کی تعلیم کا سوال تو یہاں نہیں اٹھا لیکن فارسی، سنسکرت اور عربی کے قدیم نسخوں کو محفوظ کرنے اور ان زبانوں میں تعلیم کی گنجائش پر زور دیا گیا۔

4. Read the following text carefully and write the answers of the questions:

10×4=40

اردو زبان و ادب میں باغ و بہار کو ایک خاص اہمیت حاصل ہے اس کی بنیادی وجہ کیا ہے؟ جب یہ کہنے کو داستان ہے اور دیگر داستانوی ادب کی طرح اس میں بھی مافوق الفطرت عناصر کی کمی نہیں ہے لہذا اسے صرف ہمارے کلاسیکی ادب کا حصہ بن کر رہ جانا چاہئے تھا۔ لیکن ایسا نہیں ہوا بلکہ حیرت ہے کہ اس کتاب کو لکھتے ہوئے دو سو سال کا عرصہ گزر گیا لیکن ہر دور میں بلکہ آج تک مسلسل یہ کتاب شامل نصاب رہی۔

اس لحاظ سے دیکھا جائے تو یہ زندہ کتاب کہلانے کی حقدار ہے۔ دراصل باغ و بہار کی اہمیت صرف داستان یا دلچسپ کہانی اور اس کے موضوع کی بنا پر نہیں بلکہ اسلوب، طرزِ تحریر اور زبان و بیان کی وجہ سے ہے اس وقت کے مرچنٹر سے ہٹ کر عام فہم سادہ، سلیس اور با محاورہ نثر کی طرح باغ و بہار کے ذریعہ میرامن نے ڈال دی۔ یہ وہی زبان ہے جو دلی میں ایک عرصہ سے بولی جا رہی تھی آگے چل کر ماسٹر رام چندر، مرزا غالب اور سرسید وغیرہ کی کوششوں سے اردو ادب میں اسی طرزِ تحریر کو جگہ ملنے والی تھی۔ لہذا باغ و بہار کو ایک رہنما حیثیت مل گئی اور یہی وجہ ہے کہ باغ و بہار کو جدید اردو نثر کا صحیفہ کہا گیا ہے۔ یہ اعزاز باغ و بہار کو یوں ہی نہیں ملا بلکہ اس وقت فورٹ ولیم کالج اور اس سے باہر بھی آسان نثر میں کتابیں لکھی جا رہی تھیں لیکن ان تمام میں نئے اسلوب کی تشکیل اور اس روایت کو اپنانے کی اپیل کہاں جو باغ و بہار میں موجود ہے۔ اس بنیاد پر اگر میرامن کو اپنی زبان دانی پر فخر ہو تو بجا ہے۔

(i) اردو زبان و ادب میں باغ و بہار کو خاص اہمیت کیوں حاصل ہے؟

(ii) داستان کی تعریف کیجئے۔

(iii) باغ و بہار کو جدید اردو نثر کا صحیفہ کیوں کہا جاتا ہے۔

(iv) میرامن دہلوی کی نثری انفرادیت ہے۔

5. Translate into Urdu:

40

It is very interesting to study the coming of the Aryans to India. You can find out a lot about them from our Sanskrit books. Some of these like the Vedas, must have been written about the time. The oldest Veda is the Rig Veda and you can form some idea from it of the past of India which the Aryans occupied then.

NEPALI LETTER WRITING, DRAFTING OF REPORT, PRÉCIS WRITING,
COMPOSITION AND TRANSLATION

1. Write a letter in about 150 words (*any one*): (Write XYZ for Name and Address) 40

तलका मध्ये कुनै एउटा विषय लगभग 150 शब्दभित्र एउटा पत्र लेख्नुहोस् : (नाम र ठेगानाका ठाँउमा XYZ लेख्नुहोस्)

(क) युवा-वर्गमा विदेशी संस्कृतिको बढ्दो प्रभाव

(ख) आफ्नो गाँउमा पुस्तकालयको प्रयोजन

(ग) वर्तमान समाजमा बढ्दो साईबर अपराध

2. Draft a report in about 200 words (*any one*): 40

पर्यावरणको रक्षा गर्नु सबै नागरिकको कर्तव्य हो।

3. Write a Précis of the following (use special précis sheet provide for this purpose): 40

कुनै-कुनै साहित्यकारका कृतिहरू धेरै चिनिन्छन् र साहित्यकार आफू चिनिँदैनन्। कुनै-कुनै साहित्यकार र तिनका कृतिहरू बराबरी चिनिन्छन्। हुन पनि कर्तव्यशील लेखक आफूलाई चिनाउनभन्दा आफ्ना कृतिहरू नै चिनाउनमा धेरै प्रयास गर्ने हुन्छन्। यस्ता साहित्यकारहरूलाई तिनको साहित्यिक जीवन, साहित्यमा योगदान आदिका आधारमा तिनको जीवन चरित्र पनि खोतल्नु साहित्यका जाग्रत पाठक एवम् पत्रकारहरूको कर्तव्य हो।

पारसमणि प्रधान अत्यन्तै जाँगरिला र एकैछिनको समय पनि दुरुपयोग नगर्नु हुने लेखक हुनुभएकोले उहाँले साहित्य, भाषा, व्याकरण, पाठ्यपुस्तक सबैतर्फ लेख्न भियाउनु भएको छ। अरूका जीवनी लेख्न भियाउनु भएको छ र आफ्नै पनि लेख्न भियाउनु भएको छ। नेपाली जंगत्मा साहित्यकार, कलाकार आदिले आफू जीवित होउञ्जेल सम्मान र स्वीकृति पाएका छैनन् भन्ने गुनासो सबैतिरबाट सुनिन्छ। अरू जाति र तिनका कलाकार-साहित्यकारबारे पनि प्रायः यही नियम रहेछ। पारसमणि प्रधानले भानुभक्त आचार्य, लक्ष्मीप्रसाद देवकोटा, लेखनाथ पौड्याल एवं बालकृष्ण सम गरी जम्मा चारवटा पुस्तक सन् 1979-देखि सन् 1980 को एकैवर्षका अवधिभित्र लेखेर प्रकाशित गरेका छन्। नेपाली साहित्य र साहित्यकारहरूको अन्य भाषा-भाषी जनतामा परिचय गराउनुपर्ने आवश्यकताका समयमा उहाँको यस्तो प्रयासलाई नेपाली साहित्य जगत्ले स्तुत्य ठान्नेपर्छ।

4. Read the following text carefully and write the answers of the questions: 10×4=40

निम्नलिखित उद्धरण पढेर तल दिइएका प्रश्नहरूको उत्तर लेख्नुहोस् :

चन्दनसिंह राउतको जन्म अक्टोबर 1923 मा देहरादूनमा भएको थियो। देहरादून सैनिक स्कुल र दयानन्द आर्य वैदिक पाठशालाबाट मा 1941 मा प्रवेशिका पास गरी आई. ए. पढ्दा पढ्दै एयर फोर्समा भर्ना भई दुई महिना बिताएपछि उनी सेकेन्ड गोर्खा राइफल्समा सार्जन्टको दर्जामा आए। तर उनी यी सबले प्रख्यात भएनन्-जनलाई विश्वले चिन्थो फुटबल खेलाडीको रूपमा। खेलप्रतिको प्रेम चन्दनसिंहको नसामै बगिरहेको थियो। उनलाई यसका निम्ति घर, परिवार, परिस्थिति र वातावरणले सहयोग दियो। पिता जे. सी. ओ. रहेकाले उनले सानैदेखि पल्टनिया वातावरणमा हुर्कने मौका पाए। घरकै अधि आँगन हुने हुनाले उनीहरू रातदिन गोली खेलथे। स्कुलमा पढ्न बितेका समय बाहेक अरू समय खेलनमै बित्थ्यो। यसरी परिस्थितिले नै चन्दनसिंहलाई भविष्यको ओलम्पिक खेलाडी बनायो।

चन्दनसिंहलाई सानैदेखि कुनै योग्य शिक्षकले फुटबल खेलन सिकाएको होइन। सबै अरू ठिठाहरूले झैं उनले पनि टेनिस गोली खेले अथवा कागज आदिको गोली बनाएर धीत मारे। पेल्लेले झैं यस्ता गोली खेल्दै-खेल्दै स्कुल जान्थे औ त्यसरी खेल्दै घर फर्कन्थे। स्कुलमा पनि उनी खुब फुटबल खेलथे तर कुनै नियमित प्रशिक्षण थिएन। तर पछि भारतीय दलहरूमा फुटबल खेलनुपर्दा भने उनले केही तालीम पाए। उनलाई ती 'कोच' (फुटबल खेलन सिकाउने) हरूमध्ये जर्ज आइन्स्टेको नाम सधैं स्मरण रहेको थियो। स्कुलदेखि बाहिर चन्दनसिंहले गाउँगाउँबीच पनि फुटबल खेले, स्कुल र कलेजका दलहरूमा

— උපායනික හිමිකම් ලබාදීමෙන් 200 කි.මී. නිම වූ ප්‍රදේශයේ ව්‍යවස්ථාපිත නිමැවීම් වලට ।

- 40

$$4 \times 10 = 40$$

(0) (අනාගත) පාලනමය නි.ලේඛනවල දින-නි- මුදල පවතින්නේ මුදලනිල පාලනමය නි.ලේඛනවල දින ?

- (ଢ) ଘଣ୍ଟାଘାଟ ଲକ୍ଷ୍ମଣାଣ୍ଡା ଶିକ୍ଷା ଶିକ୍ଷା ଲକ୍ଷ୍ମଣାଣ୍ଡା ଶିକ୍ଷା ଶିକ୍ଷା ଶିକ୍ଷା ଶିକ୍ଷା ? ଶିକ୍ଷା ଶିକ୍ଷା ଶିକ୍ଷା ଶିକ୍ଷା ଶିକ୍ଷା ଶିକ୍ଷା ?
- (ଢ) ଶିକ୍ଷା ଶିକ୍ଷା ଶିକ୍ଷା ଶିକ୍ଷା ଶିକ୍ଷା ଶିକ୍ଷା ଶିକ୍ଷା ଶିକ୍ଷା ଶିକ୍ଷା ଶିକ୍ଷା ଶିକ୍ଷା ଶିକ୍ଷା ? ଶିକ୍ଷା ଶିକ୍ଷା ଶିକ୍ଷା ଶିକ୍ଷା ଶିକ୍ଷା ଶିକ୍ଷା ?

5. Translate into Santali :

40

It is very interesting to study the coming of the Aryans to India. You can find out a lot about them from our Sanskrit books. Some of these like the Vedas, must have been written about the time. The oldest Veda is the Rig Veda and you can form some idea from it of the past of India which the Aryans occupied then.
